

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 16. decembar 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 16. decembra 2010.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVIMA OPTUŽENOG BROJ 17BIS I DVADESET OSAM
U VEZI S KRŠENJEM OBJELODANJIVANJA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu br. 17bis da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i odrede mjere za njegovo otklanjanje", koji je optuženi podnio 25. novembra 2010. godine (dalje u tekstu: Zahtjev br. 17bis) i Dvadeset i osmom zahtjevu da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i odrede mjere za njegovo otklanjanje, podnijetom na javnoj osnovi s povjerljivim dodacima 29. novembra 2010. godine (dalje u tekstu: Zahtjev br. 28) (dalje u tekstu, zajedno: Zahtjevi), i ovim odnosi sljedeću odluku po njima.

I. Argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevima tvrdi da je tužilaštvo kasnim objelodanjivanjem za njega potencijalno oslobađajućeg materijala prekršilo pravilo 68 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).

A. Zahtjev br. 17bis

2. Zahtjev br. 17bis povezan je sa "Sedamnaestim zahtjevom da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i utvrde mjere za njegovo otklanjanje", koji je optuženi podnio 10. septembra 2010. godine (dalje u tekstu: Sedamnaesti zahtjev), po kojem je Vijeće 29. septembra 2010. godine riješilo u: "Odluci po sedamnaestom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i odrede mjere za njegovo otklanjanje" (dalje u tekstu: Odluka po Sedamnaestom zahtjevu). U toj Odluci Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu da "što je prije moguće" objelodani potencijalno oslobađajući materijal sadržan na jedanaest DVD-a koji su dobijeni od srpskih vlasti krajem januara 2010. godine, nakon pretresa stana Dragomira Pećanca u Beogradu.¹ U Zahtjevu br. 17bis optuženi se poziva na objelodanjivanje 461 stranice dodatnog materijala od strane tužilaštva 23. novembra 2010. godine (dalje u tekstu: novi materijal) sa DVD-a koji su tada zaplijenjeni u Pećančevom stanu, koje je tužilaštvo izgleda nehotice propustilo da

¹ Odluka po Sedamnaestom zahtjevu, par. 20.

objelodani 31. avgusta 2010. godine zajedno s drugim materijalom pronađenim na tim DVD-ima (dalje u tekstu: materijali s DVD-a) koji su objelodanjeni na osnovu pravila 68.²

3. Optuženi tvrdi da "preliminarni pregled" novog materijala "pokazuje da on sadrži oslobađajući materijal" i zato traži da Vijeće "donese zaključak da je tužilaštvo još jednom prekršilo pravilo 68 time što taj materijal nije dostavilo što je prije bilo moguće."³

4. Optuženi traži da se produži zimski raspust još za jedan dan kako bi se njemu i njegovom timu odbrane omogućilo da pregledaju novi materijal i uklope ga u svoju pripremu za predstojeće svjedoke.⁴

5. Tužilaštvo je 7. decembra 2010. godine dostavilo "Odgovor tužilaštva na Zahtjev br. 17*bis* da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i odrede mjere za njegovo otklanjanje" (dalje u tekstu: Odgovor na Zahtjev br. 17*bis*), u kojem je zatražilo da se Zahtjev br. 17*bis* odbaci. Tužilaštvo tvrdi da iako dva od 21 dokumenta "sadrže potencijalno oslobađajući materijal", ostalih 19 dokumenata ne potpadaju pod djelokrug pravila 68(i).⁵ Prema riječima tužilaštva, novi materijal je pronađen nakon ponovnog pregleda materijala na DVD-ima i optuženom je "promptno" dostavljen nakon što je pronađen.⁶

6. Tužilaštvo tvrdi da optuženi "nije pokazao da postoje *prima facie* dokazi koji pokazuju da 21 dokument o kojem je riječ vjerovatno ima oslobađajući ili olakšavajući karakter, uprkos tome što je na njemu da to uradi kada navodi da je prekršeno pravilo 68(i)."⁷ Tužilaštvo, uprkos tome, prihvata da dva dokumenta ulaze u djelokrug pravila 68(i) i "da su trebali biti obuhvaćeni ranijim objelodanjivanjima materijala koji su zaplijenjeni u Pećančevom stanu."⁸ Međutim, tužilaštvo tvrdi da optuženi nije pokazao da je prouzrokovana ikakva šteta zbog vremena objelodanjivanja ta dva dokumenta, koji

² Zahtjev br. 17*bis*, par. 3.

³ Zahtjev br. 17*bis*, par. 3-4.

⁴ Zahtjev br. 17*bis*, par. 5.

⁵ Odgovor na Zahtjev br. 17*bis*, par. 1.

⁶ Odgovor na Zahtjev br. 17*bis*, par. 2.

⁷ Odgovor na Zahtjev br. 17*bis*, par. 5.

⁸ Odgovor na Zahtjev br. 17*bis*, par. 6.

ukupno sadrže četiri stranice, i da će "optuženi imati dovoljno vremena da ih pregleda i uklopi u svoju odbranu bez potrebe da se postupak privremeno prekine".⁹

7. Tužilaštvo tvrdi da preostalih 19 dokumenata, mada su možda relevantni za pitanja u ovom predmetu, ne potpadaju pod djelokrug pravila 68(i) zato što nijedan dokument "ne upućuje na nevinost ni ne ublažava krivicu optuženog i ne dovodi u pitanje tezu koju je tužilaštvo iznijelo na suđenju".¹⁰

B. Dvadeset osmi zahtjev

8. Optuženi u Dvadeset osmom zahtjevu tvrdi da je tužilaštvo prekršilo pravilo 68 Pravilnika time što je propustilo da objelodani što je prije moguće tri dokumenta koja su mu dostavljena 22. novembra 2010. godine.¹¹ Prva dva dokumenta su izvještaji Associated Press-a (dalje u tekstu: Izvještaji Associated Press-a) za koje optuženi tvrdi da je mogao da ih upotrijebi prilikom unakrsnog ispitivanja generala Michaela Rosea, "za dokazivanje svoje teze da su fabrike u Sarajevu bile legitimni vojni ciljevi i da je general Rose upozorio vojsku bosanskih Muslimana o ofanzivnim akcijama"¹² i "dokaže svoju tezu da je general Rose uputio protest vojsci bosanskih Muslimana u vezi s ofanzivnim akcijama".¹³

9. Prema riječima optuženog, treći dokument koji se pominje u Dvadeset osmom zahtjevu sadrži "zbirku naređenja i uredbi koje je izdao dr Karadžić i jedno objašnjenje o tome kako te uredbe pokazuju koje je napore dr Karadžić preduzeo kako bi ispoštovao međunarodno humanitarno pravo, kako bi zabranio paravojne jedinice i krivično gonio prijestupnike" (dalje u tekstu: zbirka naređenja).¹⁴ On tvrdi "da bi bio upotrijebio taj

⁹ Odgovor na Zahtjev br. 17bis, par. 7, 14.

¹⁰ Odgovor na Zahtjev br. 17bis, par. 9-13.

¹¹ Dvadeset osmi zahtjev, par. 1-2.

¹² Dvadeset osmi zahtjev, par. 3.

¹³ Dvadeset osmi zahtjev, par. 4.

¹⁴ Dvadeset osmi zahtjev, par. 5.

dokument, kao i osnovne dokumente na koje se on poziva" u svom unakrsnom ispitivanju Momčila Mandića.¹⁵

10. Optuženi tvrdi da je oslobađajući karakter ta tri dokumenta vidljiv na prvi pogled i da je tužilaštvo to priznalo time što ih je objelodanilo na osnovu pravila 68.¹⁶ On traži da Vijeće "donese konkretan zaključak da je tužilaštvo u pogledu ta tri dokumenta prekršilo pravilo 68".¹⁷ Osim toga, optuženi navodi da mu je tim kasnim objelodanjivanjem nanijeta šteta jer dokumente nije mogao da upotrijebi tokom svog unakrsnog ispitivanja generala Rosea i Momčila Mandića, kao ni u pripremi za suđenje i razradi "svoje opšte strategije odbrane".¹⁸ On traži da Vijeće, kao pravno sredstvo, tužilaštvu izda uputstvo "da odloži svako pozivanje daljnjih svjedoka za koje objelodanjivanje na osnovu pravila 68 nije završeno i da bude blagonaklono u pogledu zahtjeva za ponovno pozivanje generala Rosea i ministra Mandića ako takav zahtjev eventualno bude podniet".¹⁹

11. Optuženi takođe tvrdi da je tužilaštvo moglo i trebalo da ranije traži pristanak od Vlade Sjedinjenih Američkih Država (dalje u tekstu: Vlada SAD-a), kako bi osigurala da izvještaji Associated Press-a, koje je tužilaštvu dostavila Vlada SAD-a u skladu s odredbama pravila 70, optuženom mogu biti objelodanjeni prije svjedočenja generala Rosea.²⁰ Osim toga, on tvrdi da su zloupotrijebljene odredbe pravila 70 utoliko što je Vlada SAD-a dostavila, a tužilaštvo prihvatilo, "javni materijal na osnovu odredaba pravila 70".²¹ Prema riječima optuženog, ovo klasifikovanje dokumenata kao povjerljivih kosi se s interesima pravde i krši njegovo pravo na pravično i ekspeditivno suđenje.²² On traži da Vijeće "naloži tužilaštvo da smjesta traži pristanak svih koji su dostavili materijale na osnovu pravila 70 radi objelodanjivanja materijala koji su već dostupni

¹⁵ Dvadeset osmi zahtjev, par. 5.

¹⁶ Dvadeset osmi zahtjev, par. 3-5.

¹⁷ Dvadeset osmi zahtjev, par. 6.

¹⁸ Dvadeset osmi zahtjev, par. 7.

¹⁹ Dvadeset osmi zahtjev, par. 7.

²⁰ Dvadeset osmi zahtjev, par. 8-9.

²¹ Dvadeset osmi zahtjev, par. 1, 11.

²² Dvadeset osmi zahtjev, par. 11-12.

javnosti, kao i da prestane i suzdrži se od sklapanja dogovora na osnovu pravila 70 u pogledu takvog materijala".²³

12. Dana 3. decembra 2010. godine, tužilaštvo je dostavilo "Odgovor tužilaštva na Karadžićev Dvadeset osmi zahtjev da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i odrede mjere za njegovo otklanjanje, s dodacima A-D" (dalje u tekstu: Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev). Tužilaštvo se slaže da je objelodanjivanje izvještaja Associated Press-a, dobijenih od Vlade SAD-a, bilo "redundantno" pošto je već pribavilo javno dostupne verzije istih članaka, koji su optuženom objelodanjeni 29. septembra 2010. godine.²⁴ Međutim, tužilaštvo tvrdi da objelodanjivanje izvještaja Associated Press-a "nije predstavljalo kršenje pravila 68 zato što su oba dokumenta prilikom revizije pretraživanja vezanih za konkretnog svjedoka identifikovana kao dokumenti koji sadrže potencijalno oslobađajući materijal i objelodanjeni su optuženom prije svjedočenja tog svjedoka".²⁵

13. Tužilaštvo takođe tvrdi da optuženi nije pokazao da mu je nanijeta ikakva šteta u vezi s objelodanjivanjem izvještaja Associated Press-a i da njegovu tvrdnju da je dokumente mogao da koristi prilikom svog unakrsnog ispitivanja generala Rosea "pobija činjenica da su članci objelodanjeni optuženom" prije svjedočenja generala Rosea i nijedno nije koristio prilikom unakrsnog ispitivanja.²⁶

14. Tužilaštvo tvrdi da zbirka naređenja predstavlja "doslovne odlomke iz knjige" koji su optuženom objelodanjeni u skladu s pravilom 68 14. aprila 2009. godine, i da se samo jedan od 50 odlomaka u zbirci naređenja nije nalazio u toj knjizi.²⁷ Međutim, ono prihvata da je obavezno da objelodani materijal na osnovu pravila 68 čak i "ako postoje

²³ Dvadeset osmi zahtjev, par. 13.

²⁴ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 5.

²⁵ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 6.

²⁶ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 7.

²⁷ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 8.

druge informacije koje su, uopšteno uzevši, slične"²⁸ koje su ranije objelodanjene optuženom i da je stoga "formalno dokument trebao biti ranije objelodanjen".²⁹

15. Međutim, tužilaštvo tvrdi da optuženi nije pokazao da je nanijeta ikakva šteta objelodanjivanjem zbirke naređenja i da njegovu tvrdnju da je taj dokument mogao koristiti tokom svog unakrsnog ispitivanja Momčila Mandića "pobija činjenica da je optuženi raspolagao tom konkretnom informacijom i osnovnim naređenjima na koje se ona poziva" više od godinu dana prije svjedočenja tog svjedoka i "mnogo prije početka suđenja".³⁰

16. Tužilaštvo takođe tvrdi da optuženi nije argumentirao kako su tužilaštvo ili davalac informacija na osnovu pravila 70 zloupotrijebili odredbe pravila 70.³¹ U prilog ovoj tvrdnji tužilaštvo ističe da optuženi nije osporio da je "materijal tužilaštvu dostavljen na povjerljivoj osnovi".³² Tužilaštvo takođe tvrdi da je preduzelo korake da "ubrza objelodanjivanje informacija optuženom bez kršenja dogovora s davaocima informacija na osnovu pravila 70".³³ Konačno, tužilaštvo navodi da se nalog kojim se traži da smjesta traži pristanak svih davalaca informacija na osnovu pravila 70 radi objelodanjivanja materijala koji je već dostupan javnosti "ne temelji ni na kojem pravilu Međunarodnog suda, nema presedana, nepotreban je i neprovediv."³⁴

II. Mjerodavno pravo

17. Pravilo 68 Pravilnika nameće trajnu obavezu tužilaštvu da "odbrani objelodani [...] sve materijale koji po njegovim stvarnim saznanjima mogu upućivati na nevinost, odnosno

²⁸ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 9, gdje se navodi *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Drugostepena presuda, 29. juli 2004. godine, par. 266 (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić*).

²⁹ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 9.

³⁰ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 10.

³¹ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 11.

³² Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 11.

³³ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 11.

³⁴ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 11.

ublažiti krivicu optuženog ili uticati na vjerodostojnost dokaza optužbe".³⁵ Kako bi dokazao da je tužilaštvo prekršilo ovu obavezu, optuženi mora "iznijeti *prima facie* dokaze o mogućem ekskulpatornom ili ublažujućem karakteru traženog materijala".³⁶ Pretresno vijeće je ranije ukratko opisalo praksu Žalbenog vijeća u pogledu obima i primjene obaveze na osnovu pravila 68 da se oslobađajući materijal objelodani "što je prije moguće".³⁷ Ta rasprava se ovdje neće ponavljati.

18. Pravilo 70(B) predviđa da u slučaju da tužilaštvo posjeduje informaciju koja mu je "data u povjerenju i koja je korištena samo za dobijanje novih dokaza, tu početnu informaciju i njeno porijeklo tužilac neće objelodaniti bez pristanka osobe ili tijela koje je pružilo početnu informaciju [...]". Žalbena vijeće je potvrdilo da je vijeće ovlašteno da ocijeni da li su informacije dostavljene u skladu s pravilom 70(B), ali da "takvo ispitivanje može biti samo ograničeno: ono ne sme da ide dalje od utvrđivanja da li su informacije zaista bile dane na poverljivoj osnovi [...]".³⁸

19. Pravilo 68*bis* predviđa da Pretresno vijeće može, *proprio motu* ili na zahtjev jedne od strana, odlučiti koje će se sankcije izreći strani koja nije ispunila svoje obaveze objelodanjivanja prema Pravilniku. Prilikom razmatranja (eventualnog) primjerenog pravnog sredstva, Vijeće mora ispitati da li je optuženom relevantnim kršenjem nanesena šteta.³⁹

³⁵ Odluka po zahtjevu optuženog da se odrede rokovi za objelodanjivanje, 1. oktobar 2009. godine, par. 19, gdje se poziva na Drugostepenu presudu u predmetu *Blaškić*, par. 267.

³⁶ *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Presuda, 17. decembar 2004. godine, par. 179 (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Kordić i Čerkez*).

³⁷ Odluka po Sedamnaestom zahtjevu, par. 14-17.

³⁸ *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR 108*bis* i AR73.3, Javna verzija odluke o tumačenju i primeni pravila 70 Pravilnika, 23. oktobar 2002. godine, par. 29.

³⁹ Drugostepena presuda u predmetu *Kordić i Čerkez*, par. 179; Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić*, par. 268.

III. Diskusija

A. Zahtjev br. 17bis

20. Kako je napomenulo tužilaštvo, optuženi nije pokazao da postoje *prima facie* dokazi koji pokazuju potencijalno oslobađajući ili olakšavajući karakter bilo kog dokumenta koji se pominju u Zahtjevu br. 17bis. Ti dokumenti obuhvataju spisak imena osoba iz Srebrenice, dokumente vezane za zločine počinjene protiv Srba od 1992. do 1995. godine i dokumente koji se odnose na demilitarizaciju Srebrenice i borbene operacije oko Srebrenice 1995. godine.⁴⁰ Mada Vijeću nisu dostavljene kopije samih dokumenata i nije ih moglo pregledati, razmotrivši informacije koje su mu dostavile strane u postupku, Vijeće se nije uvjerilo da od tih dokumenata njih 19 potpada pod djelokrug pravila 68,⁴¹ uprkos činjenici da ih je tužilaštvo izgleda dostavilo optuženom na osnovu pravila 68, *ex abundantia cautelae*.⁴² Vijeće nije raspolagalo informacijama koje pokazuju da ijedan od 19 dokumenata "možda upućuje na nevinosti ili ublažava krivicu optuženog ili umanjuje vjerodostojnost dokaza tužilaštva". Vijeće stoga zaključuje da tužilaštvo nije prekršilo pravilo 68 u pogledu objelodanjivanja tih 19 dokumenata.

21. Tužilaštvo je potvrdilo da dokumenti 6 i 7 u Dodatku A Zahtjevu br. 17bis zaista sadrže potencijalno oslobađajuće ili olakšavajuće materijale i da su oni trebali biti objelodanjeni na osnovu pravila 68 zajedno s ranije objelodanim materijalima na DVD-ima. Dokumenti 6 i 7 su stoga optuženom trebali biti objelodanjeni "što je prije moguće". Vijeće je već zaključilo da je tužilaštvo prekršilo pravilo 68 time što materijale na DVD-ima nije objelodanilo do 31. avgusta 2010. godine.⁴³ Budući da tužilaštvo nije iznijelo nove argumente, Vijeće zaključuje da je objelodanjivanjem dokumenata 6 i 7 23. novembra 2010. godine, a oni su pronađeni u istoj zbirci dokumenata kao i materijal na DVD-ima, takođe prekršena obaveza da se u skladu s pravilom 68 potencijalno

⁴⁰ Odgovor na Zahtjev br. 17bis, par. 9-13.

⁴¹ To su dokumenti 1-5 i 8-21 u Dodatku A Zahtjevu br. 17bis.

⁴² Zbirka materijala za objelodanjivanje 363, dopis datiran 31. avgusta 2010. godine, povjerljivi Dodatak A, Sedamnaesti zahtjev; Zbirka materijala za objelodanjivanje 461, dopis datiran 23. novembra 2010. godine, Dodatak A, Zahtjev br. 17bis.

⁴³ Odluka po Sedamnaestom zahtjevu, par. 19-20.

oslobađajući dokumenti objelodane što je prije moguće. Međutim, uzimajući u obzir temu i dužinu tih dokumenata, Vijeće se nije uvjerilo da je optuženi pokazao da mu je njihovim kasnim objelodanjivanjem nanijeta šteta i zaključuje da će on imati dovoljno vremena da ih pregleda, posebno zato što je Vijeće već produžilo zimski raspust i neće zasjedati prije 13. januara 2011. godine.

B. Dvadeset osmi zahtjev

22. Izvještaji Associated Press-a obuhvataju komentare koji sugerišu da je 1994. godine vojska bosanskih Muslimana (dalje u tekstu: ABiH) koristila fabrike u Sarajevu za proizvodnju oružja i municije, kao i primjedbe generala Rosea o protestima koje je uputio rukovodstvu bosanskih Muslimana u vezi s ofenzivama ABiH. Vijeće zaključuje da je taj materijal potencijalno oslobađajući i da je optuženom trebao biti objelodanjen "što je prije moguće". Vijeće je uvjeren da je tužilaštvo, kad je shvatilo da su izvještaji Associated Press-a novinski članci, preduzelo sve razumne korake kako bi obezbijedilo da se javne verzije tih članaka pronađu i objelodane optuženom prije nego što je dobijen pristanak davaoca informacija na osnovu pravila 70. Iz toga slijedi da je Vijeće, prilikom ocjene da li su izvještaji Associated Press-a objelodanjeni "što je prije moguće", bilo mišljenja da je datum objelodanjivanja bio datum kad su javno dostupne verzije dostavljene optuženom (29. septembar 2010. godine), a ne datum kad su mu ponovo objelodanjene po prijemu pristanka od davaoca informacija na osnovu pravila 70 (22. novembar 2010. godine).

23. Izvještaji Associated Press-a potječu iz avgusta 1994. godine i optuženom su objelodanjeni tek 29. septembra 2010. godine. Međutim, tužilaštvo nije navelo kad ih je ono pribavilo. S obzirom da to tužilaštvo nije obrazložilo i na datum izvještaja, Vijeće smatra da je primjereno da pretpostavi da ih tužilaštvo nije nedavno dobilo. Argument tužilaštva da je za izvještaje Associated Press-a "prilikom pregleda pretraživanja vezanih za konkretnog svjedoka utvrđeno da sadrže potencijalno oslobađajući materijal"⁴⁴ i da su optuženom objelodanjeni prije svjedočenja tog svjedoka nije dovoljan pokazatelj da je taj

⁴⁴ Odgovor na Dvadeset osmi zahtjev, par. 6.

materijal objelodanjen što je prije moguće. S obzirom na to da je od trenutka kad je tužilaštvo dobilo izvještaje Associated Press-a i njihovog objelodanjivanja optuženom prošlo više mjeseci, ako ne i godina, i da to kašnjenje nije objašnjeno, osim nagovještaja tužilaštva da vrši pretrage u vezi sa svjedocima u skladu s pravilom 68, Vijeće zaključuje da oni nisu objelodanjeni "što je prije moguće" i da je tužilaštvo, stoga, prekršilo svoju za to vezanu obavezu u skladu s pravilom 68. Vijeće ponavlja svoj raniji zaključak da se praksa tužilaštva da "kontinuirano" traži materijale koji bi ulazili u djelokrug pravila 68 izgleda kosi s obavezom da se takav materijal objelodani "što je prije moguće" i da se trajni karakter obaveze iz pravila 68 odnosi samo na činjenicu da tužilaštvo mora nastaviti da objelodanjuje nove materijale koje je sačinilo ili pribavilo tokom pretpretresne, pretresne i žalbene faze nekog predmeta.⁴⁵

24. Međutim, budući da su javne verzije izvještaja Associated Press-a optuženom objelodanjene prije svjedočenja generala Rosea, Vijeće zaključuje da je argument optuženog da mu je nanijeta šteta jer ih nije mogao koristiti prilikom svog unakrsnog ispitivanja tog svjedoka neutemeljen. Osim toga, pošto se upoznao s dužinom i sadržajem izvještaja Associated Press-a, Vijeće se nije uvjerilo da su od takvog značaja da je njihovim kasnim objelodanjivanjem nanijeta šteta razradi cjelokupne strategije odbrane optuženog.

25. Vijeće napominje da očitno nije bilo predviđeno da se odredbe pravila 70 primjenjuju na dokumente koji su već u javnom domenu. Međutim, pošto je od Vlade SAD-a primilo izvještaje Associated Press-a, tužilaštvo je ispravno konstatovalo da su oni javni i dostavilo optuženom javno dostupne verzije prije nego što je od Vlade SAD-a dobilo pristanak za objelodanjivanje verzija koje mu je ona dostavila. S obzirom na to da je tužilaštvo objelodanjivanjem javnih verzija izvještaja Associated Press-a iskazalo dobru vjeru, Vijeće smatra da nema osnova "da tužilaštvu izda nalog da odmah traži pristanak svih davalaca informacija na osnovu pravila 70 za objelodanjivanje materijala koji su već u javnom domenu i da prekine i suzdrži se od sklapanja sporazuma na osnovu

⁴⁵ Odluka po zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje odluke Pretresnog vijeća od 11. novembra 2010., 10. decembar 2010. godine, par. 11.

pravila 70 u vezi s takvim materijalom."⁴⁶ Međutim, Vijeće napominje da višestruko objelodanjivanje istih dokumenata od strane tužilaštva očito stvara zbrku i nepotrebno udvostručuje materijal koji optuženi i njegov tim trebaju pregledati.

26. Pošto je pregledalo Zbirku naređenja, Vijeće zaključuje da ona sadrži potencijalno oslobađajući materijal koji je optuženom, u skladu s pravilom 68, trebao biti objelodanjen što je prije moguće. Materijal sadržan u Zbirci naređenja uglavnom je isti kao i onaj sadržan u knjizi koja je optuženom objelodanjena 14. aprila 2009. godine. Uprkos tome, tužilaštvo je još uvijek obavezano da objelodani potencijalno oslobađajući materijal u skladu s pravilom 68 "[čak i] ako postoje druge informacije koje su, uopšteno uzevši, slične".⁴⁷

27. Iako tužilaštvo navodi da je Zbirku naređenja pronašlo u stanu Miroslav Toholja, dokument nije datiran i nije jasno kad ga je tužilaštvo u stvari pribavilo. Vijeće stoga ne može ocijeniti da li je tužilaštvo Zbirku naređenja objelodanilo optuženom "što je prije moguće" u skladu sa svojom obavezom iz pravila 68. U svakom slučaju, budući da je sadržaj Zbirke naređenja uglavnom bio sadržan u knjizi koja je optuženom objelodanjena prije početka suđenja, Vijeće zaključuje da je neutemeljen argument optuženog da mu je nanijeta šteta jer nije bio u mogućnosti da taj dokument koristi prilikom unakrsnog ispitivanja Momčila Mandića ili u razradi svoje cjelokupne strategije odbrane.

IV. Dispozitiv

28. Iz gorenavedenih razloga, Pretresno vijeće prima na znanje kršenja objelodanjivanja identifikovana gore u tekstu i, na osnovu pravila 54, 68 i 68bis Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjeve.

⁴⁶ Dvadeset osmi zahtjev, par. 13.

⁴⁷ Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić*, par. 266.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 16. decembra 2010.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]